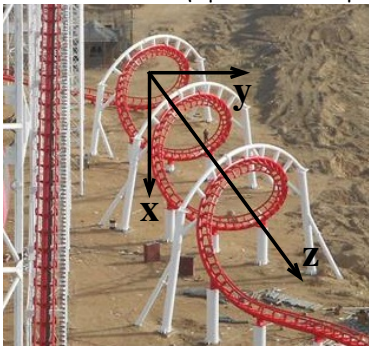

Θέμα 1^ο:

Οι ράγες του σχήματος έχουν ελικοειδές σχήμα που περιγράφεται σε κυλινδρικές συντεταγμένες από $\{\varpi = 4, z = 3\phi\}$, σε κατάλληλες μονάδες. Στις μονάδες αυτές η επιτάχυνση βαρύτητας είναι $\vec{g} = \hat{x}$. Ένα βαγόνι βρίσκεται αρχικά στην κατώτερη θέση $\phi = 0$ και έχει ταχύτητα μέτρου v_0 . Θέλουμε να μελετήσουμε την κίνηση του βαγονιού πάνω στις ράγες, προς μεγαλύτερα ϕ , θεωρώντας το σημειακό σώμα και αγνοώντας τις τριβές ολίσθησης.

(α) Γράψτε τις εκφράσεις ταχύτητας και επιτάχυνσης σε κυλινδρικές συντεταγμένες, συναρτήσει της γωνίας $\phi(t)$ και παραγώγων της.

(β) Βρείτε σε κάθε θέση τα μοναδιαία πάνω στην τροχιά (\hat{e}) και προς το κέντρο καμπυλότητας (\hat{n}) καθώς και την επιτροχία και κεντρομόλο επιτάχυνση, συναρτήσει της γωνίας $\phi(t)$ και παραγώγων της.

Ποια η ακτίνα καμπυλότητας της τροχιάς;

(γ) Δείξτε ότι η εξίσωση κίνησης είναι $\frac{25\phi^2}{2} - 4 \cos \phi = \frac{v_0^2}{2} - 4$ ή ισοδύναμα $\ddot{\phi} + \frac{4}{25} \sin \phi = 0$.

(δ) Για ποιες τιμές της v_0 το βαγόνι περνά όλο το μήκος των ραγών;

(ε) Αν $v_0 = 2$ σε ποια θέση το βαγόνι σταματά στιγμιαία;

(στ) Αν $v_0 \ll 1$ σε πόσο χρόνο το βαγόνι σταματά στιγμιαία;

★ (ζ) Βρείτε την επιτάχυνση που νοιώθουν οι επιβάτες του βαγονιού σε κάθε θέση (συναρτήσει μόνο του ϕ , όχι παραγώγων της $\phi(t)$).

Βρείτε επίσης την δύναμη ανά μάζα που ασκούν οι ράγες στο βαγόνι σε κάθε θέση.

★ (η) Αν στο βαγόνι ασκείται και αντίσταση αέρα με μέτρο ίσο με το $1/5$ της κινητικής του ενέργειας (σε κατάλληλες μονάδες) βρείτε το μέτρο της ταχύτητας σε κάθε θέση.

Αν $v_0 = 2$ σε ποια θέση το βαγόνι σταματά στιγμιαία;

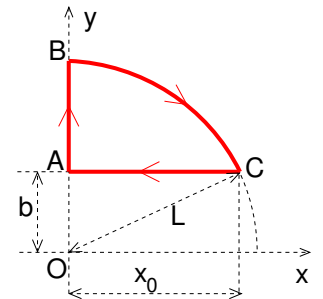
Δίνεται η επιτάχυνση σε κυλινδρικές συντεταγμένες $\vec{a} = (\ddot{\varpi} - \varpi\dot{\phi}^2)\hat{\varpi} + (\varpi\ddot{\phi} + 2\dot{\varpi}\dot{\phi})\hat{\phi} + \ddot{z}\hat{z}$.

Θέμα 2^ο:

Έστω πεδίο δύναμης (με k, μ, L θετικές σταθερές)

$$\vec{F} = k \left(\frac{Lx}{\sqrt{x^2 + y^2}} - x \right) \hat{x} + \mu \left(\frac{Ly}{\sqrt{x^2 + y^2}} - y \right) \hat{y}.$$

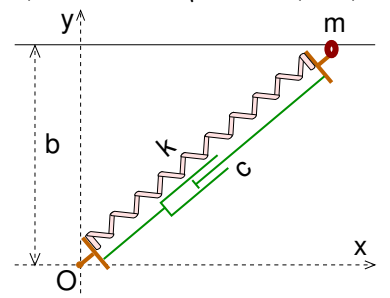
(α) Δείξτε ότι το έργο του για την δίπλα διαδρομή (το BC είναι τμήμα κύκλου ακτίνας L με κέντρο την αρχή O) είναι $W = \frac{1}{2}(\mu - k)(L - b)^2$.

(β) Δείξτε ότι η \vec{F} είναι συντηρητική αν $\mu = k$ και η δυναμική ενέργεια

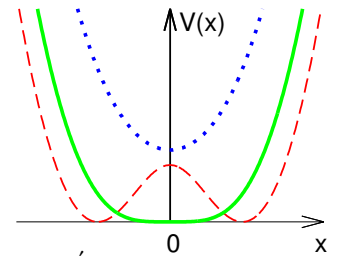
είναι $V = \frac{1}{2}k \left(\sqrt{x^2 + y^2} - L \right)^2$, δηλ. αντιστοιχεί σε ελατήριο σταθεράς k και φυσικού μήκους L με σταθερό άκρο στο $O(0, 0)$ και ελεύθερο στο (x, y) .

(γ) Δαχτυλίδι μάζας m συνδέεται στο ελεύθερο άκρο του ελατηρίου και μπορεί να κινείται χωρίς τριβές στην οριζόντια ευθεία $y = b$, με $0 < b < L$, δηλ. έχει θέση $\vec{r} = x\hat{x} + b\hat{y}$.

(γ₁) Ποια η εξίσωση κίνησης που καθορίζει την $x(t)$;

(γ₂) Ποια από τις καμπύλες του δίπλα σχήματος αποτελεί το γράφημα της δυναμικής ενέργειας; Βρείτε τα σημεία ισοροπίας και σχολιάστε την ευστάθειά τους.

(γ₃) Σχεδιάστε το διάγραμμα φάσης.

(γ₄) Ποια είναι τα σημεία ισοροπίας αν όλο το σύστημα περιστρέφεται γύρω από τον άξονα \hat{x} ;

(γ₅) Όμοια, αν η περιστροφή γίνεται με σταθερή γωνιακή ταχύτητα Ω γύρω από τον άξονα \hat{y} ή γύρω από τον άξονα \hat{z} . Αγνοήστε την βαρύτητα.

★ (γ₆) Δείξτε ότι αν υπάρχει και αποσβεστήρας που ασκεί δύναμη $-c\dot{r}\hat{r} = -c(\vec{v} \cdot \hat{r})\hat{r}$, η εξίσωση κίνησης είναι $m\ddot{x} = k \left(\frac{Lx}{\sqrt{x^2 + b^2}} - x \right) - c\dot{x} \frac{x^2}{x^2 + b^2}$.

Μελετήστε τις μικρές φθίνουσες ταλαντώσεις γύρω από ένα ευσταθές σημείο ισοροπίας για την περίπτωση ασθενούς απόσβεσης. Ποια η περίοδος των ταλαντώσεων; Σε πόσο χρόνο το δαχτυλίδι καταλήγει στο σημείο ισοροπίας;

ΛΥΣΕΙΣ:

Θέμα 1^ο:

$$(\alpha) \vec{v} = \dot{\omega} \hat{\omega} + \omega \dot{\phi} \hat{\phi} + \dot{z} \hat{z} = \dot{\phi}(4\hat{\phi} + 3\hat{z}),$$

$$\vec{a} = -4\dot{\phi}^2 \hat{\omega} + \ddot{\phi}(4\hat{\phi} + 3\hat{z}).$$

$$(\beta) \hat{\varepsilon} = \frac{\vec{v}}{v} \text{ με } v = |\vec{v}| = |\dot{\phi}| \sqrt{4^2 + 3^2} = 5\dot{\phi} \text{ (μελε-}$$

τούμε την κίνηση με $\dot{\phi} > 0$), δηλ. $\hat{\varepsilon} = \frac{4\hat{\phi} + 3\hat{z}}{5}$.

Η επιτρόχια συνιστώσα της επιτάχυνσης είναι $\vec{a}_\varepsilon = (\vec{a} \cdot \hat{\varepsilon})\hat{\varepsilon} = 5\ddot{\phi}\hat{\varepsilon}$. (Το ίδιο προκύπτει από $\vec{a}_\varepsilon = \dot{v}\hat{\varepsilon}$.)

Η κεντρομόλος συνιστώσα της επιτάχυνσης είναι $\vec{a}_\kappa = \vec{a} - \vec{a}_\varepsilon = -4\dot{\phi}^2 \hat{\omega}$.

Το μοναδιαίο προς το κέντρο καμπυλότητας είναι

$$\hat{n} = \frac{\vec{a}_\kappa}{|\vec{a}_\kappa|} = -\hat{\omega}.$$

Από $|\vec{a}_\kappa| = \frac{v^2}{\mathcal{R}}$ η ακτίνα καμπυλότητας είναι $\mathcal{R} = \frac{25}{4}$.

(γ) Ισχύει η διατήρηση ενέργειας ανά μάζα $\frac{v^2}{2} + V = E$, με δυναμικό $V = -gx = -g\omega \cos \phi = -4 \cos \phi$ και ενέργεια $E = \frac{v_0^2}{2} + V|_{\phi=0} = \frac{v_0^2}{2} - 4$, οπότε $\frac{25\dot{\phi}^2}{2} - 4 \cos \phi = \frac{v_0^2}{2} - 4$.

Παραγωγίζοντας την εξίσωση αυτή προκύπτει η ισοδύναμη μορφή $\ddot{\phi} + \frac{4}{25} \sin \phi = 0$ (η οποία είναι ίδια με εξίσωση ιδανικού, επίπεδου εκκρεμούς).

Η μορφή αυτή θα προέκυπτε κατευθείαν από την προβολή του νόμου Νεύτωνα $\vec{a} = \vec{g} + \vec{N}$ πάνω στην ταχύτητα, θέτοντας $\vec{N} \cdot \hat{\varepsilon} = 0$ αφού η δύναμη ανά μάζα από τις ράγες είναι $\vec{N} \perp \vec{v}$, δηλ. από $\vec{a} \cdot \hat{\varepsilon} = \vec{g} \cdot \hat{\varepsilon}$ με $\vec{g} = \hat{x} = (\hat{x} \cdot \hat{\omega})\hat{\omega} + (\hat{x} \cdot \hat{\phi})\hat{\phi} = \cos \phi \hat{\omega} - \sin \phi \hat{\phi}$.

(δ) Στην ανώτερη θέση $x = -4$ το δυναμικό είναι $V_{\max} = 4$, επομένως πρέπει $E > 4 \Leftrightarrow \frac{v_0^2}{2} - 4 > 4 \Leftrightarrow v_0 > 4$.

Αυτό προκύπτει και με βάση την γραφική μελέτη του δυναμικού $V(\phi) = -4 \cos \phi$.

(ε) Θα σταματήσει στιγμιαία όταν $V = E \Leftrightarrow -4 \cos \phi = \frac{v_0^2}{2} - 4 \Leftrightarrow \cos \phi = 1/2 \Leftrightarrow \phi = \pi/3$.

(στ) Αν $v_0 \ll 1$ το βαγόνι θα κινηθεί στην γειτονιά του αρχικού σημείου $\phi = 0$. Για μικρές γωνίες είναι $\sin \phi \approx \phi$ και η εξίσωση κίνησης απλοποιείται σε $\ddot{\phi} + \frac{4}{25} \phi = 0$. Αυτή είναι εξίσωση αρμονικού ταλα-

ντωτή με κυκλική συχνότητα $\omega = \sqrt{\frac{4}{25}} = \frac{2}{5}$, επομένως η περίοδος της ταλάντωσης είναι $\frac{2\pi}{\omega} = 5\pi$.

Αφού αρχικά το βαγόνι βρίσκεται στη θέση ισορροπίας, θα σταματήσει στιγμιαία στο ένα τέταρτο της περιόδου, δηλ. σε χρόνο $5\pi/4$.

Η λύση που ικανοποιεί τις αρχικές συνθήκες $\phi|_{t=0} = 0$ και $\dot{\phi}|_{t=0} = \frac{v_0}{5}$ είναι η $\phi = \frac{v_0}{5\omega} \sin(\omega t)$.

Τα ίδια προκύπτουν αναπτύσσοντας κατά Taylor το ολοκλήρωμα ενέργειας, δηλ. θέτοντας $\cos \phi \approx 1 - \phi^2/2$, οπότε προκύπτει εξίσωση αρμονικού ταλαντωτή $25\dot{\phi}^2 + 4\phi^2 = v_0^2$.

(ζ) Χρησιμοποιώντας τις $\dot{\phi}^2 = \frac{v_0^2 - 8 + 8 \cos \phi}{25}$ και

$$\ddot{\phi} = -\frac{4}{25} \sin \phi \text{ (που προκύπτουν από τις μορφές της}$$

εξίσωσης κίνησης του (γ) ερωτήματος) βρίσκουμε

$$\vec{a} = -\frac{4}{5} \sin \phi \hat{\varepsilon} + 4 \frac{v_0^2 - 8 + 8 \cos \phi}{25} \hat{n}.$$

Το μέτρο της επιτάχυνσης σε κάθε θέση είναι $a = \frac{4}{25} \sqrt{39 \cos^2 \phi + 16(v_0^2 - 8) \cos \phi + (v_0^2 - 8)^2 + 25}$.

Μελετώντας την έκφραση αυτή και λαμβάνοντας υπόψη ότι για $v_0 > 4$ είναι $\cos \phi \in [-1, 1]$ ενώ για $v_0 \leq 4$ είναι $\cos \phi \geq 1 - v_0^2/8$, προκύπτει ότι για $v_0 > \frac{20}{\sqrt{89}}$ η μέγιστη επιτάχυνση είναι $a_{\max} = \frac{4v_0^2}{25}$

και υλοποιείται στην κατώτερη θέση $\phi = 0$, ενώ για $v_0 < \frac{20}{\sqrt{89}}$ η μέγιστη επιτάχυνση είναι $a_{\max} =$

$\frac{2v_0}{5} \sqrt{1 - \frac{v_0^2}{16}}$ και υλοποιείται στην ανώτερη θέση

$\phi_{\max} = \arccos \frac{8 - v_0^2}{8}$ όπου η ταχύτητα μηδενίζεται.

Από τον νόμο Νεύτωνα $\vec{N} = \vec{a} - \vec{g}$. Θέτοντας $\vec{g} = \hat{x} = (\hat{x} \cdot \hat{\omega})\hat{\omega} + (\hat{x} \cdot \hat{\phi})\hat{\phi} = \cos \phi \hat{\omega} - \sin \phi \hat{\phi}$ προκύπτει $\vec{N} = \frac{3}{25} \sin \phi \hat{\phi} (3\hat{\phi} - 4\hat{z}) - \frac{4(v_0^2 - 8) + 57 \cos \phi}{25} \hat{\omega}$ (όπως περιμέναμε είναι κάθετη στην ταχύτητα).

(η) Ο νόμος Νεύτωνα είναι $\vec{a} = \vec{g} + \vec{N} - \frac{1}{5} \frac{v^2}{2} \hat{\varepsilon}$, όπου $\vec{N} \perp \vec{v}$. Η προβολή πάνω στην κίνηση (στο $\hat{\varepsilon}$) δί-

νει $\dot{v} = \hat{x} \cdot \frac{4\dot{\phi} + 3\dot{z}}{5} - \frac{1}{10} v^2 = -\frac{4}{5} \sin \phi - \frac{1}{10} v^2$.

Θέτοντας $\dot{v} = \frac{dv}{d\phi} \dot{\phi} = \frac{dv}{d\phi} \frac{v}{5} = \frac{1}{10} \frac{dv^2}{d\phi}$ προκύπτει

$\frac{dv^2}{d\phi} + v^2 = -8 \sin \phi$. Η γραμμική, μη-ομογενής εξί-

σωση αυτή έχει μερική λύση $v_{\mu\epsilon\rho}^2 = 4 \cos \phi - 4 \sin \phi$ (προκύπτει δοκιμάζοντας μορφή $A \cos \phi + B \sin \phi$)

και λύση ομογενούς $v_{\omicron\mu}^2 = C e^{-\phi}$ (προκύπτει δοκιμάζοντας λύση $e^{\lambda\phi}$). Επομένως η γενική λύση είναι

$v^2 = C e^{-\phi} + 4 \cos \phi - 4 \sin \phi$. Χρησιμοποιώντας την αρχική συνθήκη $v|_{\phi=0} = v_0$ προκύπτει $C = v_0^2 - 4$,

επομένως $v = \sqrt{(v_0^2 - 4)e^{-\phi} + 4 \cos \phi - 4 \sin \phi}$.

Αν $v_0 = 2$ το βαγόνι σταματά στιγμιαία στην θέση όπου $v = 0 \Leftrightarrow \cos \phi = \sin \phi \Leftrightarrow \phi = \pi/4$.

Θέμα 2^ο:

(α) Για την διαδρομή AB είναι $d\vec{r} = dy \hat{y}$, $x = 0$, $y = b \rightarrow L$, οπότε $\vec{F} \cdot d\vec{r} = \mu(L - y) dy$ και $W_{AB} = \int_b^L \mu(L - y) dy = \mu \left[Ly - \frac{y^2}{2} \right]_b^L = \frac{1}{2} \mu(L - b)^2$.

Για την διαδρομή BC είναι $\sqrt{x^2 + y^2} = L$ οπότε $\vec{F} = 0$ και $W_{BC} = 0$.

Για την διαδρομή CA είναι $d\vec{r} = dx \hat{x}$, $y = b$, $x = x_0 \rightarrow 0$ όπου $x_0 = \sqrt{L^2 - b^2}$, οπότε $\vec{F} \cdot d\vec{r} = k \left(\frac{Lx}{\sqrt{x^2 + b^2}} - x \right) dx$

και $W_{CA} = \int_{x_0}^0 k \left(\frac{Lx}{\sqrt{x^2 + b^2}} - x \right) dx = k \left[L\sqrt{x^2 + b^2} - \frac{x^2}{2} \right]_{x_0}^0 = -\frac{1}{2} k(L - b)^2$.

Το συνολικό έργο είναι $W = \frac{(\mu - k)(L - b)^2}{2}$.

(β) Είναι $\frac{\partial V}{\partial x} = k \left(\sqrt{x^2 + y^2} - L \right) \frac{x}{\sqrt{x^2 + y^2}}$ και

$\frac{\partial V}{\partial y} = k \left(\sqrt{x^2 + y^2} - L \right) \frac{y}{\sqrt{x^2 + y^2}}$, οπότε πράγματι ισχύει $\vec{F} = -\vec{\nabla}V$ αν $\mu = k$.

Αφού υπάρχει συνάρτηση V για την οποία ισχύει $\vec{F} = -\vec{\nabla}V$ η δύναμη \vec{F} είναι συντηρητική.

(γ₁) Το ολοκλήρωμα ενέργειας $\frac{mv^2}{2} + V(x) = E$ με

$\vec{v} = \dot{x}\hat{x}$ και $V(x) = \frac{1}{2} k \left(\sqrt{x^2 + b^2} - L \right)^2$, αποτελεί την εξίσωση κίνησης που καθορίζει την $x(t)$.

(Το βάρος ακόμα και αν υπάρχει δεν παίζει ρόλο γιατί είναι κάθετο στην οριζόντια ευθεία πάνω στην οποία κινείται το δαχτυλίδι.)

Αλλιώς: Ο νόμος Νεύτωνα είναι $m\vec{a} = \vec{F} + \vec{N}$, όπου \vec{F} η δύναμη του ελατηρίου (το δεδομένο πεδίο με $\mu = k$, $y = b$) και $\vec{N} = N\hat{y}$ η κάθετη αντίδραση από την ευθεία $y = b$. Η προβολή του στον άξονα \hat{x} δίνει την εξίσωση κίνησης $m\ddot{x} = k \left(\frac{Lx}{\sqrt{x^2 + b^2}} - x \right)$.

Αυτή είναι ισοδύναμη με το ολοκλήρωμα ενέργειας που δόθηκε παραπάνω αφού το δεξί μέλος γράφεται $-\frac{dV}{dx}$ με $V(x) = \frac{1}{2} k \left(\sqrt{x^2 + b^2} - L \right)^2$.

(γ₂) Η συνάρτηση $V(x)$ είναι άρτια και αρκεί να μελετηθεί στα θετικά x . Η παράγωγος $V'(x) = kx \left(1 - \frac{L}{\sqrt{x^2 + b^2}} \right)$ μηδενίζεται στα σημεία ισορροπίας $x = 0$ και $x = x_0 = \sqrt{L^2 - b^2}$. Η δεύτερη παράγωγος $V''(x) = k \left(1 - \frac{L}{\sqrt{x^2 + b^2}} \right) + \frac{kLx^2}{(x^2 + b^2)^{3/2}}$

στο πρώτο σημείο είναι $V''(0) = k(1 - L/b) < 0$ αφού $b < L$, άρα το σημείο είναι μέγιστο, ενώ στο

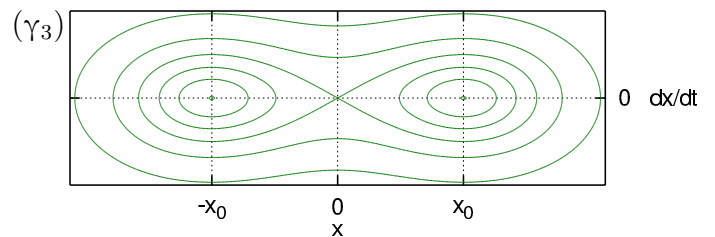
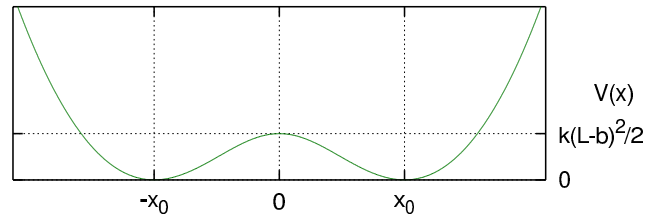
δεύτερο $V''(x_0) = kx_0^2/L^2 > 0$ άρα το σημείο είναι ελάχιστο. Στο διάστημα $0 < x < x_0$ είναι $V'(x) < 0$ και άρα η $V(x)$ είναι φθίνουσα ενώ στο $x > x_0$ είναι $V'(x) > 0$ και άρα η $V(x)$ είναι αύξουσα, δηλ. το σωστό διάγραμμα είναι η κόκκινη (διακεκομμένη) καμπύλη.

Το $x = 0$ είναι ασταθές σημείο ισορροπίας (αφού η $V(x)$ έχει τοπικό μέγιστο σε αυτό το σημείο) ενώ το $x = x_0$ και το συμμετρικό $x = -x_0$ είναι ευσταθής (η $V(x)$ έχει ελάχιστα σε αυτά τα σημεία).

Αυτά είναι αναμενόμενα, αφού για $b < L$ το ελατήριο έχει το φυσικό του μήκος στις θέσεις $x = \pm x_0 = \pm\sqrt{L^2 - b^2}$. Για $-x_0 < x < x_0$ είναι συσπειρωμένο οπότε η δύναμη είναι απωστική (δηλ. έχει θετική προβολή στον x άξονα για $x > 0$ και αρνητική για $x < 0$), ενώ για $x > x_0$ και $x < -x_0$ είναι επιμηκνυμένο οπότε η δύναμη είναι ελκτική (δηλ. έχει αρνητική προβολή στον x άξονα για θετικά x και θετική προβολή για αρνητικά x).

Όμοια, για $b > L$ το ελατήριο είναι πάντα επιμηκνυμένο, άρα υπάρχει ένα σημείο ισορροπίας στο $x = 0$ (όπου η δύναμη είναι κάθετη στην ευθεία $y = b$) στο οποίο η ισορροπία είναι ασταθής. Η αντίστοιχη δυναμική ενέργεια είναι η μπλε (στικτή) καμπύλη του σχήματος της εκφώνησης.

Η περίπτωση $b = L$ αντιστοιχεί στην πράσινη (συνεχή) καμπύλη του σχήματος της εκφώνησης.

(γ₄) Έστω $\vec{\Omega} = \Omega\hat{x}$ η γωνιακή ταχύτητα περιστροφής.

Η Coriolis είναι μηδενική αφού $\vec{v} \parallel \vec{\Omega}$. Η φυγόκεντρος είναι $m\Omega^2\vec{r}_\perp = m\Omega^2 b\hat{y}$, δηλ. είναι κάθετη στην κίνηση και δεν την επηρεάζει (εξουδετερώνεται από την κάθετη αντίδραση \vec{N} που ασκεί η ευθεία $y = b$ στο δαχτυλίδι).

Η υποθετική δύναμη $-m\Omega\hat{x} \times \vec{r}$, η οποία υπάρχει αν η Ω μεταβάλλεται, είναι επίσης κάθετη στην κίνηση. Το βάρος είναι επίσης συνεχώς κάθετο στην κίνηση αφού η ευθεία $y = b$ παραμένει οριζόντια.

Άρα η περιστροφή γύρω από τον άξονα \hat{x} δεν επηρεάζει την κίνηση του δαχτυλιδιού. Τα σημεία ισορροπίας παραμένουν $x = 0$ και $x = \pm x_0$.

(γ₅) Η Coriolis δεν παίζει ρόλο σαν κάθετη στην κίνηση.

Για την περιστροφή γύρω από τον άξονα \hat{y} η φυγόκεντρος είναι $m\Omega^2 r_{\perp}^2 = m\Omega^2 x\hat{x}$ και προσθέτει δυναμική ενέργεια $-\frac{m\Omega^2 r_{\perp}^2}{2} = -\frac{m\Omega^2 x^2}{2}$. Το ολοκλήρωμα

«ενέργειας» είναι τώρα $\frac{m\dot{x}^2}{2} + V(x) - \frac{m\Omega^2 x^2}{2} = E$.

Τα σημεία ισορροπίας είναι τα ακρότατα της ολικής δυναμικής ενέργειας, δηλ. λύσεις της $V'(x) - m\Omega^2 x = 0 \Leftrightarrow x \left(k - m\Omega^2 - \frac{kL}{\sqrt{x^2 + b^2}} \right) = 0$.

Ισοδύναμα $\Sigma F_x = 0 \Leftrightarrow \vec{F} \cdot \hat{x} + m\Omega^2 x = 0$.

Το $x = 0$ είναι σε κάθε περίπτωση σημείο ισορροπίας, ενώ αν ισχύει $k > m\Omega^2$ υπάρχουν άλλα δύο σημεία ισορροπίας στις θέσεις όπου $\sqrt{x^2 + b^2} =$

$$\frac{kL}{k - m\Omega^2} \Leftrightarrow x = \pm \sqrt{\left(\frac{kL}{k - m\Omega^2} \right)^2 - b^2}.$$

(Το υπόριζο είναι θετικό γιατί $\frac{kL}{k - m\Omega^2} > L > b$.)

Για την περιστροφή γύρω από τον άξονα \hat{z} η φυγόκεντρος είναι $m\Omega^2 r_{\perp}^2 = m\Omega^2(x\hat{x} + b\hat{y})$. Η \hat{y} συνιστώσα της δεν παίζει ρόλο σαν κάθετη στην κίνηση, ενώ η \hat{x} συνιστώσα είναι ίδια με πριν, επομένως τα σημεία ισορροπίας είναι ίδια με αυτά που προέκυψαν όταν το σύστημα περιστρεφόταν γύρω από τον άξονα \hat{y} .

Αυτό φαίνεται και από το ολοκλήρωμα «ενέργειας» το οποίο δεν αλλάζει, αφού η δυναμική ενέργεια της φυγόκεντρος $-\frac{m\Omega^2 r_{\perp}^2}{2} = -\frac{m\Omega^2 x^2}{2} - \frac{m\Omega^2 b^2}{2}$ είναι ίδια με πριν (πέρα από μια σταθερά).

Γενικά αν η περιστροφή γίνεται με σταθερή γωνιακή ταχύτητα $\vec{\Omega} = \Omega_x \hat{x} + \Omega_y \hat{y} + \Omega_z \hat{z}$ γύρω από άξονα που περνά από το O τότε η δυναμική ενέργεια της φυγόκεντρος $V_{\phi} = -\frac{m\Omega^2 r_{\perp}^2}{2}$, θέτοντας $\Omega^2 r_{\perp}^2 = \Omega^2 r^2 - \Omega^2 r_{\parallel}^2 = \Omega^2 r^2 - (\vec{\Omega} \cdot \vec{r})^2$ με $\vec{r} = x\hat{x} + b\hat{y}$, προκύπτει $V_{\phi} = -\frac{m}{2} [\Omega^2(x^2 + b^2) - (\Omega_x x + \Omega_y b)^2] = m\Omega_x \Omega_y b x - \frac{m(\Omega_y^2 + \Omega_z^2)x^2}{2} + \text{σταθερά}$.

Το ολοκλήρωμα «ενέργειας» είναι τώρα $\frac{m\dot{x}^2}{2} +$

$V(x) + m\Omega_x \Omega_y b x - \frac{m(\Omega_y^2 + \Omega_z^2)x^2}{2} = \text{σταθερά}$

και τα σημεία ισορροπίας είναι τα ακρότατα της ολικής δυναμικής ενέργειας, δηλ. λύσεις της

$$kx \left(1 - \frac{L}{\sqrt{x^2 + b^2}} \right) + m\Omega_x \Omega_y b - m(\Omega_y^2 + \Omega_z^2)x = 0.$$

(γ₆) Ο νόμος του Νεύτωνα είναι $m\vec{a} = \vec{F} + \vec{F}_a + \vec{N}$, όπου $\vec{F} = -k(r - L)\hat{r}$ είναι η δύναμη του ελατηρίου (το δεδομένο πεδίο με $\mu = k$, $y = b$), $\vec{F}_a = -c\hat{r} = -c(\vec{v} \cdot \hat{r})\hat{r}$ η δύναμη από τον αποσβεστήρα και

$\vec{N} = N\hat{y}$ η κάθετη αντίδραση από την ευθεία $y = b$. Η προβολή του στον άξονα \hat{x} , θέτοντας $\vec{v} = \dot{x}\hat{x}$,

$\vec{a} = \ddot{x}\hat{x}$ και $\hat{r} = \frac{\vec{r}}{|\vec{r}|} = \frac{x\hat{x} + b\hat{y}}{\sqrt{x^2 + b^2}}$, δίνει την εξίσωση

$$\text{κίνησης } m\ddot{x} = k \left(\frac{Lx}{\sqrt{x^2 + b^2}} - x \right) - c\dot{x} \frac{x^2}{x^2 + b^2}.$$

Γύρω από το ευσταθές σημείο ισορροπίας $x = x_0 = \sqrt{L^2 - b^2}$, θέτοντας $x = x_0 + q$ με $|q| \ll x_0$, αναπτύσσοντας κατά Taylor ως προς q και κρατώντας

μέχρι πρώτης τάξης όρους, η εξίσωση κίνησης γίνεται

$$m\ddot{q} = k \left[\frac{d}{dx} \left(\frac{Lx}{\sqrt{x^2 + b^2}} - x \right) \right]_{x=x_0} q - c\dot{q} \frac{x_0^2}{x_0^2 + b^2} \Leftrightarrow$$

$$\ddot{q} + 2\gamma\dot{q} + \omega_0^2 q = 0, \text{ όπου } \gamma = \frac{cx_0^2}{2mL^2} \text{ και } \omega_0^2 = \frac{kx_0^2}{mL^2}.$$

Η γραμμική και ομογενής αυτή εξίσωση δέχεται λύσεις της μορφής $e^{\lambda t}$. Η αντικατάσταση δίνει το χαρακτηριστικό πολυώνυμο $\lambda^2 + 2\gamma\lambda + \omega_0^2 = 0$. Η φθίνουσα ταλάντωση ασθενούς απόσβεσης αντιστοιχεί σε $\gamma < \omega_0$ οπότε προκύπτουν μιγαδικές λύσεις

$\lambda = -\gamma \pm i\omega$ με $\omega = \sqrt{\omega_0^2 - \gamma^2}$. Η γενική λύση

είναι $q = De^{-\gamma t} \sin(\omega t + \phi_0)$. Η περίοδος είναι $\frac{2\pi}{\omega} =$

$$\frac{2\pi}{\sqrt{\omega_0^2 - \gamma^2}} = \frac{4\pi mL^2}{\sqrt{4kmL^2(L^2 - b^2) - c^2(L^2 - b^2)^2}}.$$

Λόγω του όρου $e^{-\gamma t}$ το πλάτος πρακτικά μηδενίζεται και το δαχτυλίδι καταλήγει στο σημείο ισορροπίας

$q = 0$ σε χρόνο $\frac{5}{\gamma} = \frac{10mL^2}{cx_0^2} = \frac{10mL^2}{c(L^2 - b^2)}$.